

Alkusanat

Székely –unkarilais (székely: Itä-Transsilvanian unkarilaisen väestöryhmän jäsen) riimukirjoitus on osa ihmiskunnan kulttuuriperintöä, se on yhden muinaissiviliisation tuote, jota unkarilaiset ja heidän esi-isät ovat luoneet historiallisissa aikoissa. Sen alkuperä, kehitys ja suhteensa muihin kirjoitusmerkistöihin on yhä tutkimuksen aiheena. Tutkijoiden ja riimukirjoittajien piireissä on olemassa useita teorioita näiden kysymyksien vastauksiin. Se on kuitenkin löytöjen perusteella epäilemättä todistettu, että 800-luvun unkarilaiset laajasti käyttivät riimukirjoitusta omassa kieleesssänsä. Tästä päätelleen kirjoitus oli jo vuosiasatoja aikaisemmin käytössä.

Samalla tavalla kuin Euroopan muissa valtakunnissa, 1000-luvusta lähtien Unkarin Kuningaskunnassa latinan kieli ja latinalaiset kirjaimet tulivat merkittäväksi kirkon ja valtion virallisissa kirjallisuudessa. Tästä huolimatta riimukirjoitus jäi unkarin kielenalueilla jatkuvassa käytössä yhä nykyaikoihin asti, yksinkertaisesta paimentolaiskansasta ja székely puunveistäjistä aina aatellisiin ja papistoon, sitä käytettiin jopa salakirjoituksena jollain kausina. Riimukirjoitus ei ole kuitenkaan vain yksinkertaisesti selvinnyt keskiajan ja uuden ajan historian myrskyistä, vaan se on taikomatta kehittynyt, ja se on päässyt suosioon ja on sopeutunut nykyajan vaatimuksiin. Tänäpä useita kirjoja, lehtejä ja kotisivuja julkaistetaan székely-unkarilais riimukirjoituksella ja useita taideteoksia, muotoiluratkaisuja käyttävät sitä hyväksi, sekä tuhansia lapsia oppivat kansalliskirjoitusta kiittäen innostuneita opettajia.

Székely-unkarilais riimukirjoituksen osaajien ja harrastajien vuosittain lisäntyvä määrä laskee nykyään satatuhansia jäsentä, joka vaati kansalliskirjoituksen nykyaikaistamista. Tämän prosessin askeleet ovat: muotojen yhtenäistämisen, kirjoituksen sääntöjen päivittäminen, sekä tekninen standardisointi. Tämä tulee toteutuksi riimukirjoittajien yhteistyönä – kuten heidän esi-isätkin toimivat kirjoituksen ylläpitäjinä ja kehittäjinä. Tämä kirja esittää luomistyön yksi vaihe: Unkarin Riimukirjoittajien Seura kokontui 4. lokakuuta 2008. Gödöllőssä „Elävä Riimu” kokoukseen, jonka tavoitteena oli nostaa unkarin kieltä puhuvien kansalliskirjoituksen tietotekniikan maailmaan.

Euroopan elävistä ja käytössä olevista kielistä ainoastaan székely-unkarilais riimukirjoitus ei ole osaa yleistä tietotekniikan sovituksen vaatimuksia tarkoittavan UNICODE standardia. Tämän takia internetin ja myös reaalielämän kautta järjestäytyvä Unkarin Riimukirjoittajien Seura, Dr. Gábor Hosszún johdolla on virallisestikin esittänyt kirjassa esitelty N3527 standardiehdotuksen. Seuran selvänä tavoitteena on, saada aikaiseksi mahdollisin laajalla yksimielisyydellä kansalliskirjoituksen standardiin nuosemiseen.

Kirjan kirjoittajat pitävät székely-unkarilais riimukirjoitusta esi-isöjen suurena aarteena, taikamaisena perintönä jälkipolville, jota on velvollisuus välittää eteenpäin kunnioituksella ja nöyryydellä. Tämä on tänään erittäin ajankohtainen kysymys, nimittäin kansalliskirjoituksen ajatus- ja kuvamaailma, sekä suhteensa unkarin kieleen ja unkarin kulttuuriin voi olla jonkunlainen avain unkarilaisten henkisen uudistamiseen.